אלא איכא למיפרך הכי ואיכא למיפרך הכי *כל א] חדא וחדא תיקו בדוכתיה: **טבול יום:** מנלן *דתניא רבי סימאי אומר רמז לטבול יום שאם עבד חילל מנין? ת"ל °קדושים יהיו ולא יחללו" אם אינו ענין לטמא דנפיק ב] °מינזרו" תנהו ענין לטבול יום. אימא תנהו ענין לקורח קרחה ולמשחית פאת זקן? טבול יום דאם עבד במיתה מנא לן דגמר חילול חילול מתרומה ג] *דפסיל בתרומה מחיל עבודה, דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה. אמר רבה למה לי דכתב רחמנא טמא וטבול יום ומחוסר כפורים? צריכי, דאי כתב רחמנא טמא, שכן מטמא, בטבול יום, מחוסר כפורים לא אתי מיניה שכן ד] פסול בתרומה. במחוסר כפורים, טבול יום לא אתי מיניה שכן מחוסר מעשה, מחדא לא אתי, תיתי חדא מתרתי, בהי לא לכתוב רחמנא? לא לכתוב במחוסר כפורים ותיתי מהנך, מה להנך שכן ה] (פסולים) בתרומה, אלא לא לכתוב רחמנא בטבול יום ותיתי מהנך, מה להנך שכן מחוסרים מעשה ו] סוף סוף קלישא לה טומאתן

קסבר

תורה אור

ז] דאיכא למיפרך הכי כו'. *יש לדון (א) (כו') ויש להחליף ולא נדע איזה נדרוש הלכך כל חדא תיקו בדוכתה ככתיבתה סתם: כשהותרה אינה לכ"ג סתם בין ביחיד בין בצבור הותרה וכשנאסרה להדיוט בין ביחיד בין בצבור נאסרה, וכשהותרה טומאה בצבור הותרה אף לכהן הדיוט וכשנאסרה בקרבן יחיד נאסרה אף לכ"ג: **קדושים יהיו.** גבי טומאה כתיב באמור ולא יחללו וגו' כי את אשי ה' לחם וגו' בחילול קדשים הכתוב מדבר: **דנפקא ליה מוינזרו.** דכתיב ביה חילול: ח] **ונימא הנהו ענין וכו'.** דמינייהו סליק לא יקרחו קרחה וסמיך ליה קדושים יהיו: אלא לא גרס: ט] **טבול יום דאם עבד במיתה.** י] שיטה היא כלומר לא מלית (למיתני) תנהו ענין לקורח קרחה, דמיתה גבי טבול יום שעבד יא] ילפינן לה בסנהדרין באלו הן הנשרפין (דף פג:) יב] וגמר חילול-חילול מתרומה, ומחילול דהאי קרא יליף לה נאמר כאן חילול ונאמר בטמא וטבול יום שאכלו תרומה חילול ומתו בו כי יחללוהו מה להלן במיתה כו' והלכך הואיל והאי קרא לג"ש מתרומה אתא ולא מפרש ביה במאי קאי לא תתנהו ענין אלא לפסולין לתרומה יג] דילפי' מיניה דפסול בתרומה מחיל עבודה יד] (כו): **למה לי דכתב רחמנא טמא וטבול יום כו'.** אטמא לא קמיבעיא ליה, דאי לאו כתב טמא לא הוה אתי לן חד מנייהו שיחלל עבודה דהא טבול יום בלאו איתו ענין לטמא טו] ילפיק ואי לא הוה כתב טמא בוינזרו הוה אוקימנא לקדושים יהיו בטמא, וכן מחוסר כפורים נמי לא כתב טז] בה' חילול אלא מדאיקרי טמא ילפינן ליה לקמן (ב) וכי מיבעי ליה לרבה, טבול יום ומחוסר כפורים קמיבעיא יז]: **במחוסר כפורים, טבול יום לא אתי מיניה שכן מחוסר מעשה.** הבאת קרבן תאמר בטבול יום שאינו מחוסר יח] (הבאת קרבן) ו(אי)משום ממילא ערבא [ו]טמא ליכא למימר דלא אתיא מיני' דהא איהו נמי מחוסר טבילה ועוד דטמא לא קמיבעיא ליה מדלא קאמר בסיפא דמילתא לא לכתוב טמא ותיתי מהנך דתו לא הוה ליה לשויי עלה מידי: **קלישא ליה טומאתו.** דמחוסר כפורים יט] שהרי העריב שמשו ותו ליכא פירכא דמה להצד, דהוה ליה חד מינייהו (נמי) שאינו מחוסר מעשה:

דהני ק"ו סתרי אהדדי מה שאין כן בהגהא כא] והטעם כמו שפירש בקונט' משום דנכתבו הכתובים סתם דכשהותרה אינה לכ"ג סתם בין ביחיד בין בצבור הותרה וכשנאסרה להדיוט בין ביחיד בין בצבור נאסרה וכשהותרה טומאה לצבור הותרה אף לכהן הדיוט וכשנאסרה בקרבן יחיד נאסרה אף לכ"ג ואם במה שלא חלקו הכתובים נוכל לחלק על ידי ק"ו אמאי פשיטא בהאי טפי מבהאי דיש לדרוש חלוף ולהחליף את כולן הלכך אמרינן כל חדא וחדא תיקום בדוכתיה כב]*: **טבול יום** מנא לן. תימה תיפוק לי מדכתיב גבי טבול יום ובא השמש וטהר מכלל שהוא טמא כדדריש לקמן מחוסר כפורים מדכתיב וטהרה מכלל שהיא טמאה כג] ותירץ ה"ר חיים דגבי טבול יום איכא למידרש וטהר טהר יומא כד] כדדרשינן בשמעתא קמייתא דברכות (דף ב:) אבל וטהרה לא שייך למדרש הכי ואע"ג דבפ' הערל (יבמות עד:) דרשי' וטהרה כה] לטבולת יום ארוך ההיא מחוסרת כפרה היא ועל ידי מכלל שהיא טמאה לא אתי מיניה טבול יום גרידא ומיהו קשה דאיכא קרא אחרינא בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר דמוקמינן בפרק הערל (שם) בזב בעל שתי ראיות דלאו בר קרבן הוא ולענין תרומה ונימא מכלל שהוא טמא ויש לומר דרבי סימאי דדריש הכא טבול יום מקרא אחרינא *סבר לה כתנא כו] [דפליג התם אתנא] דבי רבי ישמעאל דמוקי ליה התם בזב בעל שלש ראיות ומאי עד אשר יטהר עד דמייתי כפרה ומיהו קשה דגבי כז] נגיעת כלי כתיב במים יובא וטמא עד הערב וטהר כח] [מכלל שהוא טמא] וצריך לומר דאי לאו קרא דר' סימאי דהכא דדריש טבול יום מולא יחללו לא הוה דרשינן מחוסר כפרה מוטהרה מכלל שהיא טמאה ולא טבול יום מוטהר מכלל שהוא טמא משום דקלישא טומאתייהו אבל מכיון דאשכחן קרא בהדיא לטבול יום ואע"ג דקלישא טומאתיה תו דרשינן שפיר מוטהרה מחוסר כפרה כט] ותימה במים יובא וטמא הלא מפורש בהדיא ל] לטבול יום דאיקרי טמא וי"ל דצריך קרא גבי עבודה לא] דלא יחללו דשמעתין וגבי אכילת תרומה וקדשים קרא אחרינא בפרק הערל (שם) ולא ילפינן מהדדי אבל וטהרה דכתיב גבי יולדת לב] דרשינן מיניה מחוסר כפורים לאסור בקדשים פרק הערל וגבי דמחלל עבודה לקמן בפרקין דאשה כשרה לשחוט קדשים כדתנן ריש כל הפסולין א"כ שייך בה ריצוי עבודה ותימה דגבי זב וזבה ובעל קרי ושכבת זרע כתיבי כמה פעמים ורחץ במים וטמא עד הערב אלמא טבול יום איקרי טמא בין לעבודה בין לקדשים דקראי סתמא כתיבי ואיקרי טמא לכל מילי ועוד קשה דבפ' שלשה מינין (נזיר מה:) ובפ' אלו הן הגולין (מכות דף ח:) אמרינן טמא יהיה לרבות טבול יום עוד טומאתו בו לרבות מחוסר כפורים לענין ביאת מקדש והשתא ל"ל קרא הא איקרי טמא לענין עבודה ולאכילת קדשים וכי תימא דלא כיילף ביאת מקדש מנייהו (ועוד) קשה שהרי קרא דורחץ במים וטמא עד הערב סתמא כתיב דטבול יום איקרי טמא לכל מילי ואפי' לביאת מקדש ועוד תימה כיון דדרשי' טבול יום מטמא יהיה למה איצטריך תו עוד טומאתו למחוסר כפורים תיפוק לי מוכפר עליה הכהן וטהרה כדדרשינן לקמן בפירקין מכלל שהיא טמאה לענין עבודה ובפ' הערל (יבמות דף עד:) לענין אכילת קדשים נדרוש נמי לענין ביאת מקדש דקרא בכל מילי מיירי שהיא טמאה קודם כפרה *ואין לתרץ נמי דאי לאו אלא חד רבויא הוה מוקמינא ליה במחוסר כפורים משום דמחוסר מעשה ולא בטבול יום משום דשמשא ממילא ערבא דאם כן הוה ליה למימר איפכא טמא יהיה לרבות מחוסר כפורים עוד טומאתו בו לרבות טבול יום ונראה לתרץ דלענין ביאת מקדש לא הוה דרישנא מחוסר כפורים מוטהרה מכלל שהיא טמאה משום דבכרת דטומאת מקדש כתיב איש אשר יטמא ולא יתחטא דמיירי בטומאת מת אבל מחוסר כפרה דלא שייך במת לא ליהוי בכרת* ועוד י"ל דצריך קרא לרבות טבול יום לג] [משום דבכרת דטומאת מקדש כתיב ולא יתחטא] דמשמע אבל נתחטא שהזה ושנה וטבל דלאו מחוסר מעשה הוא כגון טבול יום לא הוי בכרת ומהאי טעמא אתי שפיר דליכא למימר למה לי קרא הא איתקש קדש למקדש דהא קרא דביאת מקדש מישתעי לפטורא וקרא ובא השמש וטהר איצטריך משום דכתיב בשרץ דקיל טפי מנדה ושכבת זרע לד]: **הג"ה** ולמאי דפירשית דמוטהרה מכלל שהיא טמאה לא הוה מרבינן מחוסר כפורים אי לאו דאשכחן טבול יום מקרא דרבי סימאי קצת קשה הא דקאמר בסמוך דאי כתב רחמנא במחוסר כפורים טבול יום לא אתי מיניה הא לא אתי לן מחוסר כפורים אי לאו דאשכחנא קרא בטבול יום לה] וי"ל שרוצה לומר אי כתב רחמנא מחוסר כפורים בפירוש וכי האי גוונא לו] בפרק כילד (יבמות דף כג:) גבי שפחה ונכרית ומיהו קשה אי להאי אתיא א"כ ניכתוב רחמנא טבול יום ומחוסר כפורים בהדיא ולא ליכתוב טמא וי"ל דכיון דלא לז] משכחת צריכותא בהני לא חש לדקדק: **רמז** לטבול יום שאם עבד חילל מנין. הוה מצי למילף מיושב או מבעל מום וחד מהנך: **דגמר** חילול חילול מתרומה. הקשה ה"ר חיים כיון דטבול יום יליף מתרומה אם כן טבול יום שאכל תרומה יהא במיתה ובפ' הנשרפין (סנהדרין פג.) לא חשיב טבול יום וטמא הוא הדין א"כ כי היכי דממעטי התם (דף פד.) רבנן בעל מום ששימש מדכתיב בו ולא בעל מום ה"ה ומתו בו דכתיב בתרומה בו ולא בטבול יום ומיהו טמא ששימש אין למעט מדכתיב בו דלהכי אהני גז"ש דחילול חילול וכן טבול יום ששימש נמי הוי במיתה כדאיתא הכא והתם והיינו טעמא דדמי לטמא טפי מבעל מום ונראה דה"ה לתרומה דלא ממעטינן טבול יום וכן פירש בקונטרס בהדיא דטבול יום שאכל תרומה במיתה ויש ליתן טעם דלא חשיב ליה התם משום דטמא וטבול יום מחד קרא נפקי דהכי כתיבי קראי בפרשת אמור אל הכהנים ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים וגו' והדר כתיב ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללוהו וקצת תימה היכי יליף התם בסנהדרין מחוסר כפורים ששימש במיתה משום דאיקרי טמא וטמא ילפינן חילול חילול מתרומה לח] נימא דפסול בתרומה במיתה ודלא פסול בתרומה לא כדאמרינן הכא דפסול בתרומה מחיל עבודה כו' ויש לומר כיון דמחיל עבודה לט] *מטעמא דנפקא לן מוינזרו ולא יחללו כל דאיקרי טמא מ] [סברא היא דגמרינן] בגזירה שוה דחילול חילול מתרומה פרק הנשרפין דהוי במיתה אע"ג דטהור לתרומה:

קסבר

יא א מיי' פ"ג מהלכות ביאת מקדש הלכה ו:

[ועי' היטב תוס' מנחות סב: ד"ה ונתת ותוס' מנחות נט. ד"ה ותוס' חולין כג: ד"ה ותכא]

[עי' תוס' לקמן כב: ד"ה מסתברא]

ג"י ל"ק סבר דאידך טבא דבי ר"י ושקי ליה כו'

נ"ל כלומר יש לדרוש ולהחליף ולא נדע כו' צ"ק

סנהדרין פג:

נכ"י למיפרכים ענין

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דאיכא וכו' יש לדון כו' ויש: (ב) ד"ה למה לי וכו' לקמן דף יט ע"ב וכי מיבעי וכו' קמיבעיא ליה בס"ד:

נכ"י ליתא

פי' בחותמי מהרש"א בסנהדרין שם ועיין צ"ק

עיין צ"ק כ"א

נ"א נטמא

שיטה מקובצת

א] חדא וחדא. עיין מנחות (דף נט ע"א) תוס' [ד"ה ונתת] (ודף סג ע"ב) תוס' [ד"ה ויהו]: ב] דנפיק לן מוינזרו: ג] דפסיל בתרומה כו'. תימה הרי טבול יום דלא פסול בתרומה ומחיל העבודה וי"ל דלא קאמר דכל דלא פסיל לא מחיל העבודה דאת"ג דאם נוכל להוכיח מפסוק דמחלל עבודה שפיר ניחא אע"ג דלא פסיל בתרומה אבל הכא ה"ק לא ידעינן במאי מיירי קרא רק באם אינו ענין הלכך לית לן לאוקמי ולא יחלל רק במאן דפסיל בתרומה כיון דנפקא לן שוה שבא באם אינו ענין זה במיתה מחילול חילול דתרומה ולא בקורח קרחה דלא פסיל בתרומה ואע"ג דלא סליק[אלא] מיניה' ה"ג למה לי דכתב רחמנא טבול יום ומחוסר כפורים ול"ג טמא דאי לא כתיב טמא כו'. מהר"פ: ד] פוסל בתרומה: ה] שכן פוסלים בתרומה: ו] סוף סוף קלישא כו' ותימה דלעיל קאמר במחוסר כפורים טבול יום לא אתי מיניה שכן מחוסר מעשה ואמאי לא קאמר דמ"מ קלישא ליה טומאתו דמחוסר כפורים דהכי קאמר לית השתא אע"ג דמן הצד הוא כ"ש חדא מחדא וי"ל דלא דמי לעיל גבי מחוסר כפורים ר"ל מחוסר מעשה שמחוסר כפרה (מהו) [מה] שאינו כן בטבול יום אבל הכא מחוסר מעשה דקאמר אינו ר"ל מחוסר כפרה דהא טמא לאו מחוסר כפרה הוא כגון טמא שרץ וטמא מת ומגע דזב אלא ר"ל שכן מחוסר מעשה יותר מטבול יום דשמשא ממילא ערבא הלכך קאמר שפיר דקלישא טומאתו דמחוסר כפורים כיון שטבל והעריב שמשו לא מקרי [מחוסר] כפרה מיקרי וטמא לאו מחוסר כפרה הוא הלכך לא שייך למפרך מידי. מהר"ש ז"ל: ז] מה"ד איכא למיפרך הכי כו' יש לדון וכן יש תיבת כו' נמחק: ח] מה"ד איטא: ט] לא גרס וה"ג טבול יום: י] ושניה הוא כלומר לא מצית לאוקמי באם אינו ענין: יא] שעבד מינה ילפינן: יב] הנשרפין דגמר אות ו' נמחק: יג] לתרומה היינו טבול יום דילפינן: יד] עבודה ומינה דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה הס"ד ותיבת [כו'] נמחק: טו] לטמא הוא דילפינן: טז] כתב ביה: יז] קמבעיא ליה הס"ד ומה"ד ה"ג במחוסר: יח] מחוסר מעשה דשמשא ממילא ערבא וטמא ליכא: יט] כפורים לענין קדשים: כ] דמה להצד דהה"ל חד מינייהו: כא] שהטעם כאן כמו: כב] בדוכתיה כתיבתה סתם הס"ד: כג] טמאה עד השתא ותירץ: כד] יומא ולא קאי וטהר אגברא כדדרשינן: כה] וטהרה לטבול יום שהוא טבולת יום ארוך כו' כפרה נמי היא: כו] כתנא דפליג התם אתנא דבי: כז] נגיעת כלי. ס"א תרומה בכלי: כח] וטהר. לשון הר"פ מכלל שהוא טמא אלמא דטבול יום איקרי טמא וי"ל דאי לאו קרא דרבי סימאי דדריש הכי דטבול יום מחלל עבודה [אע"ג דטבול יו]ם אקרי טמא לא נפקא ליה דאיכא למימר דקלישא טומאתיה לענין שלא יחלל העבודה וכ"ת והלא מחוסר כפרה נפקא לן דמחלל עבודה מוטהרה מכלל שהיא טמאה ולא אמרינן דקלישא טומאה וי"ל [דאין] ר' סימאי מקרא דלא יחללו דטבול יום מחלל עבודה אע"ג דקלישא כו' ע"כ: כט] מתיבת ותימה עד סוף הדבור מוקף חצי לבנה שהוא הג"ה: ל] בהדיא דטבול יום אקרי טמא: לא] עבודה ולא יחללו: [לב] דדר]שינן: לג] טבול יום משום דטמא הנכנס למקדש כתוב בטומאת מת ולא יתחטא דמשמע: לד] זרע ע"כ הג"ה: לה] בטבול יום דמחלל וי"ל: לו] גוונא איכא בפרק: לז] דלא אשכחנא צריכותא לא תיבת בהני נמחק: לח] מתרומה לימא: לט] תיבת מטעמא נמחק: מ] טמא סברא דגמרינן מתרומה דהוי תיבות בגז"ש דחילול חילול פרק הנשרפין נמחק:

דמי

נושא
מנין דטבול יום
מחלל עבודה

נושא
דבר מוכח שהתורה היה צורך
לכתוב כל א' מאלו (טמא,
טבול יום, ומחוסר כיפורים)
ואי אפשר ללמוד א'
מהשני

מסקנה
הצטרכות כל א' מהמחללים

נושא (המשך) מסקנה
"לא לכתוב"
האם היה אפשר לא לכתוב
א' מג' הדברים ולמוד
אותו מב' האחרים

ויקרא כא ה
לא יקרחו קרחה בראשם ופאת
זקנם לא יגלחו ובבשרם לא
ישרטו שרטת
קדושים יהיו לא-להיהם ולא
יחללו שם א-להיהם...